

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор УКУ

 о. Б. Прах

УХВАЛЕНО

Вченою радою УКУ,
протокол № 6 від 26. 01. 2022р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ ТА ІНШИМ ВИДАМ
ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ,
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ І НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ «УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Закладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 2
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

Преамбула

Одним з найважливіших пріоритетів діяльності Українського Католицького Університету (надалі – УКУ) є формація спільноти викладачів і виховання молодого покоління на засадах академічної доброчесності та дотриманні чітких етичних норм і християнської моралі за одночасного визнання святості життя кожної особи та поваги до її особистої гідності. Практикування християнської етики праці й навчання передбачає безкомпромісне неприйняття усіх форм зловживань в системі освіти, у т. ч. корупції. Ці засадничі принципи суголосні з Божими заповідями “Не кради” і “Не пожадай нічого того, що є власністю ближнього твого”. Плекаючи й оберігаючи духовну й академічну свободу, Університет очікує від студентів, викладачів та інших працівників неухильного виконання вимог освітнього процесу, зокрема щодо неприпустимості плагіату, списування й інших форм академічної недоброчесності. Шахрайство, тобто привласненням результатів чужої праці, несумісне з автентичним християнським життям та є відхиленням від правди: “«Хто правду чинить, йде до світла» (Йо 3:21)”.

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі та науково-педагогічній і науковій діяльності Закладу вищої освіти “Український католицький університет” (далі – Положення) укладене із врахуванням Закону України “Про освіту”, Закону України “Про вищу освіту”, Закону України “Про авторське право і суміжні права” та інших законодавчих актів, рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти, Положення про освітній процес, Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положення про духовну, громадянську й академічну свободу в Українському католицькому університеті, Політики у питаннях академічної етики та доброчесності та інших нормативних документів УКУ, з метою запобігання випадків порушення принципів академічної доброчесності в усіх видах навчальної та наукової діяльності студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ.

1.2. Це Положення:

- регулює застосування загальних засад академічної доброчесності та правил дотримання наукової етики в письмових роботах та наукових дослідженнях, навчальних матеріалах та методичних розробках тощо студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ;
- визначає академічну й професійну етику та повагу до авторських прав одними з ключових засад організації освітнього процесу й науково-дослідної роботи;
- сприяє впровадженню практики належного цитування;
- окреслює поняття та форми академічної недоброчесності;
- пропонує перелік методів запобігання проявам академічної недоброчесності, описує процедури виявлення, розгляду та фіксування фактів академічного плагіату, порядку проведення перевірки текстових документів на наявність академічного плагіату (кваліфікаційних та інших письмових робіт студентів університету; дисертаційних досліджень аспірантів та викладачів; наукових публікацій, навчально-методичних матеріалів науково-педагогічних та наукових працівників), а також наслідків його вчинення;

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Закладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 3
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

– має на меті підвищення якості організації освітнього процесу, рівня дисципліни студентів при виконанні навчальних завдань у вигляді письмових робіт, навчальних і наукових праць аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ, а також забезпечення дотримання студентами, аспірантами, науково-педагогічними та науковими працівниками УКУ вимог щодо оформлення письмових робіт, навчально-методичних праць, наукових досліджень та встановлення відповідальності за їхнє порушення.

2. Визначення академічної доброчесності, академічного плагіату та його форм

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- *академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- *академічний текст* – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної випускної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць;
- *письмова робота студента* – це будь-яке письмове завдання, що виконується студентами УКУ в межах навчального процесу під час проміжного та підсумкового контролю знань відповідно до програми навчальної дисципліни, а також під час атестації здобувачів вищої освіти. Письмові роботи охоплюють також реферати, контрольні та лабораторні роботи, тези, есе, рецензії, курсові й магістерські роботи, звіти про результати практичних досліджень тощо;
- *кваліфікаційна робота студента* – індивідуальне завдання науково-дослідницького характеру, що його виконує студент бакалаврської чи магістерської програми на завершальному етапі фахової підготовки;
- *оприлюднення (в контексті цього Положення)*:
  - у випадку студента – подання кінцевого варіанту роботи викладачеві (на кафедрі) або її публічна презентація;
  - у випадку аспіранта, науково-педагогічного та наукового працівника – публічне оприлюднення результатів наукового дослідження чи науково-педагогічної праці у формі публікації на паперових чи електронних носіях інформації й у засобах масової інформації або ж подання цих результатів на кафедру, в деканат, ректорат, Вчену раду факультету чи Університету, науково-організаційний відділ, видавництво УКУ тощо, чи їхня публічна презентація;
  - *система Unichek* – ліцензійна система виявлення збігів в академічних текстах та письмових роботах.

2.2. Академічним плагіатом вважається:

- відтворення в академічному тексті без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Заводі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 4
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

– відтворення в академічному тексті, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

– відтворення в академічному тексті наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;

– відтворення в академічному тексті наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація;

– відтворення інших об'єктів авторських прав без зазначення їхнього авторства¹.

2.3. Інші види порушень академічної доброчесності:

– самоплагіат – оприлюднення (часткове або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів²;

– фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях;

– фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

– списування – виконання письмових та лабораторних робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; отримання допомоги під час іспитів та інших контрольних заходів від інших здобувачів, через використання мобільних телефонів, інших пристроїв; поширення відповідей на запитання контрольних заходів; виконання електронних тестових завдань шляхом надання/отримання правильних відповідей від колег за посередництвом чатів та месенджерів;

– обман – свідоме надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; написання академічного тексту на замовлення; присвоєння авторства на академічний текст; покликання на джерела, які не використовувалися у роботі; залучення підставних осіб для участі у поточній чи підсумковій оцінці;

– хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

– необ'єктивне оцінювання – умисне завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

– надання здобувачам освіти допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами/процедурами проходження ними оцінювання результатів навчання;

– вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;

– використання несанкціонованої допомоги;

– виконання роботи під іменем іншого здобувача;

2.4. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

¹ Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо). Лист МОН від 15.08.2018 р. № 1/11-8681

² Використовуючи попередню публікацію при написанні наступного тексту, необхідно цитувати її фрагменти так само, як і будь-який інший текст.

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Закладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 5
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей у своїх академічних текстах, лекціях, публічних презентаціях;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики та результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об’єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей при написанні письмових робіт, усних виступах, презентаціях;
- дотримання у навчальній та науковій діяльності норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Рекомендації з попередження академічної недоброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній діяльності, наукових дослідженнях та публікаціях УКУ

3.1. Запобігання академічній недоброчесності в освітньому процесі

Запобігання академічній недоброчесності в навчальному процесі УКУ здійснюється шляхом:

- всебічної популяризації серед здобувачів Університету принципів академічної доброчесності через відкриті лекції, різноманітні заходи, презентації тощо;
- підготовка, видання на факультетах, кафедрах методичних матеріалів з уніфікованим переліком вимог щодо належного оформлення покликань на використані у письмовій роботі матеріали та розповсюдження/удоступнення їх серед студентів;
- запровадження окремих курсів або лекцій в рамках інших дисциплін тощо (відповідно до Політики у питаннях щодо академічної етики та доброчесності) з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивченням вимог до написання письмових робіт та особливою увагою до принципів самостійної роботи над письмовими завданнями, коректного застосування інформації з інших джерел та уникнення академічного плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;
- інформування викладачів щодо їхньої персональної відповідальності як наукових керівників з написання курсових, магістерських робіт, дисертаційних досліджень за виявлення у роботах студентів та/або аспірантів академічного плагіату;
- ознайомлення студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників з Положенням та наслідками порушення принципів академічної доброчесності, що ним передбачені, перед початком правовідносин з Університетом;
- забезпечення доступу кожному студенту, аспіранту, науково-педагогічному та науковому працівнику УКУ до повної версії цього Положення на вебсторінці УКУ.

3.2. Рекомендації до впровадження принципів академічної доброчесності в навчальній та науково-педагогічній роботі

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Закладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 6
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

Під час планування навантаження та формулювання письмових завдань для здобувачів деканатам факультетів, кафедрам, керівникам освітніх (освітньо-наукових) програм та викладачам УКУ рекомендується:

- замінити реферативні письмові роботи альтернативними завданнями, що сприяють творчому підходу здобувача до їхнього виконання, зокрема: підготовкою презентацій, есе, рецензіями, оглядами літератури, написанням аналітичних матеріалів, проведенням мінідосліджень, виконанням практичних завдань та проєктів тощо;
- розглядати можливість заміни однієї об'ємної письмової роботи в межах курсу кількома меншими за обсягом;
- розраховувати обсяг письмових робіт із врахуванням навантаження на здобувачів за іншими курсами;
- забезпечувати можливість для вибору здобувачами теми письмової роботи;
- забезпечувати змінність тематики письмових робіт при повторюваності навчального курсу;
- розмежувати завдання за рівнем складності для студентів бакалаврату та магістерських програм, а також аспірантів;
- планувати подання студентами на кафедри та у деканати кваліфікаційні роботи не менше, ніж за 10 днів до їхнього публічного захисту;
- повідомляти студентів та аспірантів про принципи академічної доброчесності та поняття плагіату на початку курсу та обов'язково вносити вимоги щодо дотримання цього Положення у силабус дисципліни;
- забезпечити чітке формулювання вимог, критеріїв та принципів оцінювання різних видів завдань і наукових робіт, з якими студенти та аспіранти будуть заздалегідь ознайомлені, а також внести їх у силабус дисципліни.

3.3. Заходи із запобігання академічному плагіату у кваліфікаційних роботах студентів, дисертаціях, наукових дослідженнях та публікаціях аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ передбачають:

- обов'язкову перевірку студентських кваліфікаційних робіт відповідальними особами на факультетах на наявність текстових збігів в системі Unichesk та за результатами перевірки підготовку “Висновку щодо оригінальності та самостійності виконання”, який додається до пакета супровідних матеріалів та без якого робота не допускається до публічного захисту відповідно до “Порядку використання системи Unichesk у ЗВО “Український католицький університет” (далі – Порядок);
- перевірку дисертаційних досліджень аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ на наявність текстових збігів у системі Unichesk, яка здійснюється науково-організаційним відділом УКУ на етапі їхнього обговорення й рекомендації до захисту на засіданні профільної кафедри (відділу, інституту), Вченої ради факультету чи Вченої ради Університету відповідно до Порядку;
- перевірку на кафедрі, факультеті усіх рукописів публікацій, що подаються до друку на основі рекомендацій Вчених рад факультетів чи Вченої ради Університету на факт наявності плагіату у системі Unichesk;
- допуск до друку навчальної та наукової літератури Видавничою Радою Університету відбувається після обов'язкового проведення експертизи – перевірки поданого рукопису видання на наявність текстових збігів у системі Unichesk відповідно до Порядку;
- перевірка публікацій (статей з наукових журналів, матеріалів конференцій, монографій, навчальних посібників, студентських робіт, дисертацій та авторефератів, презентацій, звітів та

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Закладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 7
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

ін.) студентів, аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ, перед внесенням в Електронний репозитарій Українського католицького університету (EgUCU) у системі Unicheck, у випадку, якщо перевірка публікацій у ліцензійній системі із виявлення плагіату ще не здійснювалася.

4. Порядок розгляду фактів академічної недоброчесності (окрім академічного плагіату).

4.1. Встановлення факту списування чи іншого виду обману у письмових роботах здобувачів.

4.1.1. Якщо викладач, який проводить контрольну чи лабораторну роботу, письмові тести чи іспит, зауважив спробу чи факт списування або інший спосіб обману, передбачений цим Положенням, він зобов'язаний вжити розумних заходів для припинення такої спроби чи факту списування та надалі – письмово повідомити здобувача та керівника програми про це (наприклад, шляхом надсилання e-mail). У випадку виявлення викладачем повторної спроби чи факту списування - він зобов'язаний подати деканові факультету доповідну записку про це. Тоді декан факультету впродовж п'яти робочих днів повинен розглянути доповідну записку та, за потреби, вислухати пояснення здобувача та прийняти рішення щодо застосування санкцій, передбачених даним Положенням.

4.1.2. У випадку апеляції з боку здобувача до розгляду цього питання долучається декан факультету та за потреби – визначені ними особи. На підставі пояснень викладача та здобувача, інших матеріалів, декан ухвалює остаточне рішення щодо застосування заходів впливу та повідомляє про це здобувача.

4.2. Встановлення факту фальсифікації чи фабрикації у письмових роботах здобувачів.

4.2.1. Викладач, який запідозрив або виявив факти фабрикації чи фальсифікації у письмових роботах здобувачів зобов'язаний письмово повідомити про це у доповідній записці керівника освітньої програми та декана факультету і додатково – повідомити здобувача про це. Після розгляду доповідної записки декан та керівник освітньої програми приймають рішення щодо застосування академічних або дисциплінарних заходів, визначених цим Положенням.

4.2.2. Робота, у якій встановлено факти фальсифікації чи фабрикації, отримує незадовільну оцінку, а у випадку кваліфікаційної роботи – не допускається до захисту. Фабрикація чи фальсифікація у навчальній і науковій роботі є підставою для відрахування здобувача з Університету.

4.2.3. Здобувач, який не згоден із встановленим фактом фальсифікації чи фабрикації у його письмовій роботі, має право протягом двох робочих днів після його повідомлення про виявлення такого факту звернутися до декана факультету, на якому він навчається, для додаткової експертної перевірки наявності чи відсутності факту фальсифікації чи фабрикації.

4.2.4. Здобувач подає декану заяву з проханням про додаткову експертну перевірку в письмовій формі. Заява має містити коротке письмове пояснення причини незгоди із встановленим фактом фальсифікації чи фабрикації, контактну інформацію, підпис заявника та дату подання.

Протягом п'яти робочих днів після отримання заяви декан факультету своїм розпорядженням призначає викладача (експерта) чи групу викладачів (експертну комісію), які є фахівцями із відповідної спеціалізації, для перевірки матеріалів щодо встановлення факту фальсифікації чи фабрикації. Перевірка матеріалів здійснюється до п'яти робочих днів з моменту одержання розпорядження декана.

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зкладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 8
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

Експерт (експертна комісія) зобов'язаний зібрати та дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки, та у разі необхідності – заслухати пояснення здобувача, робота якого перевіряється, запросити до розгляду фахівців з-поза Університету.

Експерт (експертна комісія) представляє декану факультету в письмовій формі висновок про результати перевірки щодо наявності чи відсутності достатніх підстав для встановлення факту фальсифікації чи фабрикації.

4.2.5. На підставі висновку декан ухвалює остаточне рішення про наявність чи відсутність факту фальсифікації чи фабрикації в роботі, а також вживає академічні чи дисциплінарні заходи впливу та повідомляє про це здобувача та за необхідності – Раду студентів УКУ.

4.3. Встановлення факту фальсифікації чи фабрикації у наукових дослідженнях (у тому числі дисертаційних), навчально-методичних та інших роботах аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників

4.3.1. Будь-яка особа, яка запідозрила наявність фальсифікації чи фабрикації в наукових публікаціях аспірантів, науково-педагогічних чи наукових працівників, має право скерувати запит до проректора з наукової роботи щодо відповідної перевірки цієї роботи. За поданням проректора з наукової роботи з метою її фахової перевірки Ректор Університету створює Експертну комісію в складі щонайменше 5-ти осіб: проректора з наукової роботи (голови комісії), декана факультету, завідувача чи іншого науково-педагогічного працівника спеціалізованої кафедри та щонайменше двох провідних фахівців за спеціалізацією наукової роботи, у якій виявлено фальсифікації чи фабрикацію. За рішенням Ректора до складу Експертної комісії можуть бути залучені фахівці з інших закладів освіти, наукових установ тощо.

4.3.2. Експертна комісія перевіряє відповідні матеріали впродовж десяти робочих днів з моменту початку своєї роботи. Експертна комісія зобов'язана зібрати та дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки.

Експертна комісія подає Ректору в письмовій формі висновок про результати перевірки щодо встановлення факту фальсифікації чи фабрикації.

4.3.3. Аспірант, науково-педагогічний чи науковий працівник має право подати апеляцію на рішення Експертної комісії впродовж 5 робочих днів після ознайомлення з рішенням комісії. У такому випадку Ректор університету створює нову Експертну комісію у складі першого проректора (голови комісії), проректора з наукової роботи, проректора з академічних питань та двох провідних фахівців за спеціалізацією наукової роботи, у якій виявлено фальсифікацію чи фабрикацію.

4.3.4. У разі встановлення Експертною комісією факту фальсифікації чи фабрикації до аспіранта, науково-педагогічного чи наукового працівника застосовуються санкції, визначені Розділом 6 цього Положення.

4.3.5. Про встановлені факти фальсифікації чи фабрикації у наукових дослідженнях (у тому числі дисертаційних), навчально-методичних та інших роботах аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників голова Експертної комісії письмово повідомляє науково-організаційний відділ.

4.4. Встановлення факту не об'єктивного оцінювання навчальних досягнень здобувача, надання допомоги чи створення перешкод.

4.4.1. Якщо здобувач вищої освіти аргументовано вважає, що оцінювання не було об'єктивним, було створено додаткові перешкоди, не передбачені умовами/ процедурами проходження оцінювання результатів навчання, викладач надавав допомогу окремим здобувачам під час

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зкладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 9
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

проходження оцінювання результатів навчання, порядок дій визначається Розділом 4 Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

4.5. Встановлення факту хабарництва.

4.5.1. Надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі є фактом хабарництва.

4.5.2. Здобувач, який зіткнувся з фактом хабарництва з боку викладача, зобов'язаний повідомити про це орган студентського самоврядування та керівника своєї освітньої (освітньої-наукової) програми, а той, у свою чергу, – проректора з академічних питань. За цим фактом проректор зобов'язаний скликати спільну зустріч зі здобувачем, представником студентського самоврядування, викладачем та деканом факультету, на якій – заслухати пояснення усіх учасників, дослідити всі наявні докази факту хабарництва та, у разі підтвердження цього факту, застосувати санкції до викладача, передбачені Розділом 6 цього Положення.

4.5.3. Викладач, який натрапив на факт хабарництва з боку здобувача, зобов'язаний повідомити про це керівника своєї освітньої (освітньої-наукової) програми та декана факультету, а той, зі свого боку, – проректора з академічних питань. За цим фактом проректор зобов'язаний скликати спільну зустріч з викладачем, здобувачем, керівником освітньої (освітньої-наукової) програми та деканом факультету, на якій – заслухати пояснення усіх учасників, дослідити всі наявні докази факту хабарництва та, у разі підтвердження цього факту, застосувати санкції до здобувача, передбачені Розділом 6 цього Положення.

5. Порядок розгляду факту академічного плагіату

5.1. Встановлення факту академічного плагіату у письмових та лабораторних роботах здобувачів

5.1.1. Викладач зобов'язаний анулювати письмову або лабораторну роботу здобувача, у якій зафіксовано наявність академічного плагіату. У разі виявлення однакових за змістом робіт у двох чи більше здобувачів, викладач має право анулювати кожну з цих робіт, без з'ясування “першості” виконання роботи одним зі здобувачів.

Викладач, який виявив факт академічного плагіату, повинен письмово повідомити здобувача та керівника програми про це (наприклад, шляхом надсилання e-mail). У випадку повторного виявлення академічного плагіату, викладач зобов'язаний письмово проінформувати протягом двох робочих днів декана факультету, на якому навчається здобувач, та керівника відповідної освітньої (освітньої-наукової) програми та здобувача. Після розгляду доповідної записки декан та керівника освітньої програми приймають рішення щодо застосування академічних або дисциплінарних заходів, визначених цим Положенням.

Повторне виявлення академічного плагіату в межах навчальної дисципліни є підставою для незадовільної оцінки (F) за навчальний курс. Подальший розгляд питання щодо права пройти підсумковий контроль або про необхідність повторного прослуховування здобувачем даної навчальної дисципліни на наступний навчальний рік (відповідно до Розділу 3 Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти) подається викладачем на розгляд декана факультету.

Курсові та кваліфікаційні роботи, в яких виявлено ознаки академічного плагіату, не допускаються до захисту.

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зкладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 10
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

5.1.2. Здобувач, який не згоден із встановленим фактом академічного плагіату у його письмовій роботі, має право протягом двох робочих днів після повідомлення його про виявлення такого факту звернутися до декана факультету, на якому здобувач навчається, для додаткової експертної перевірки наявності чи відсутності факту академічного плагіату.

Здобувач подає декану заяву з проханням про додаткову експертну перевірку наявності чи відсутності факту академічного плагіату в письмовій формі. Заява має містити коротке письмове пояснення причини незгоди із встановленим фактом академічного плагіату, контактну інформацію, підпис заявника та дату подання.

Протягом двох робочих днів після отримання заяви декан факультету призначає викладача (експерта) чи групу викладачів (експертну комісію) для перевірки матеріалів щодо встановлення факту академічного плагіату. Перевірка матеріалів здійснюється до п'яти робочих днів з моменту одержання розпорядження декана.

Експерт (експертна комісія) зобов'язаний зібрати та дослідити необхідні матеріали для проведення перевірки, зокрема звіт текстових збігів, виявлених після перевірки на наявність академічного плагіату в системі Unichesk, та письмовий висновок особи, відповідальної за перевірку роботи здобувача (у випадку виявлення академічного плагіату у кваліфікаційній роботі), та у разі необхідності, заслухати пояснення здобувача, робота якого перевіряється.

Експерт (експертна комісія) представляє декану факультету в письмовій формі висновок про результати перевірки щодо наявності чи відсутності достатніх підстав для встановлення факту академічного плагіату.

На підставі висновку викладача чи групи викладачів, звіту збігів після перевірки на наявність академічного плагіату в системі Unichesk, висновку відповідальної за перевірку особи, та інших матеріалів, декан ухвалює остаточне рішення про наявність чи відсутність факту академічного плагіату в роботі, а також академічні чи дисциплінарні заходи впливу та повідомляє про це здобувача, а також орган студентського самоврядування.

5.1.3. Про всі факти встановлення академічного плагіату та здійснені академічні та дисциплінарні заходи впливу щодо здобувача необхідно письмово повідомляти науково-організаційний відділ.

5.2. Встановлення факту академічного плагіату в дисертаційних дослідженнях аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ

5.2.1. Дисертаційні дослідження аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників УКУ перевіряються в системі Unichesk до проведення попередньої експертизи дисертації та рекомендації до публічного захисту на разовій Спеціалізованій вченій раді відповідно до Порядку.

5.2.2. У разі незгоди аспіранта, науково-педагогічного чи наукового працівника з «Висновком щодо оригінальності та самостійності виконання» постійно діючої комісії, аспірант має право подати апеляцію в науково-організаційний відділ. З метою фахової кваліфікованої перевірки дисертації, у разі виявлення під час перевірки постійно діючою комісією ознак академічного плагіату, наказом ректора Університету створюється розширена Експертна комісія в складі щонайменше 5-ти осіб: проректора з наукової роботи (голови комісії), декана факультету, завідувача чи іншого науково-педагогічного працівника профільної кафедри, провідного фахівця за темою дисертації та авторизованого користувача, який здійснює перевірку дисертації в системі Unichesk. За рішенням Ректора до складу Експертної комісії можуть бути залучені фахівці з інших закладів вищої освіти, наукових установ тощо. За результатами

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зкладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 11
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

розгляду дисертації Експертна комісія готує Експертний висновок про допуск чи недопуск до захисту дисертації.

5.2.3. У разі встановлення факту Експертною комісією академічного плагіату в тексті дисертації аспіранта відраховують з Університету без права поновлення відповідно до наказу ректора.

У разі встановлення факту академічного плагіату в дисертаційному дослідженні науково-педагогічного чи наукового працівника, застосовуються санкції, передбачені пунктом 6.7 даного Положення.

5.2.4. Про всі факти встановлення академічного плагіату у дисертаційних дослідженнях необхідно письмово повідомляти науково-організаційний відділ та проректора з наукової роботи.

5.3. Встановлення факту академічного плагіату у наукових дослідженнях, навчально-методичних та інших роботах аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників

5.3.1. Усі наукові дослідження, навчально-методичні та інші роботи аспірантів, науково-педагогічних та наукових працівників, які рекомендуються до друку Вченими радами факультетів, Вченою радою УКУ або Видавничою радою, підлягають обов'язковій перевірці у системі Unichesk відповідно до Порядку.

5.3.2. Будь-яка особа, яка запідозрила наявність академічного плагіату в наукових публікаціях аспірантів, науково-педагогічних чи наукових працівників, має право скерувати запит до проректора з наукової роботи щодо відповідної перевірки цієї роботи.

На підставі даного запиту проректор з наукової роботи доручає відповідальній особі з-поміж працівників науково-організаційного відділу провести перевірку цього тексту в системі Unichesk. Постійно діюча комісія відповідно до Порядку укладає "Висновок щодо оригінальності та самостійності виконання".

5.3.3. У випадку незгоди аспіранта, науково-педагогічного чи наукового працівника УКУ із "Висновком щодо оригінальності та самостійності виконання" постійно діючої комісії, він має право подати апеляцію у науково-організаційний відділ.

5.3.4. З метою фахової перевірки на підставі апеляції наказом ректора Університету створюється розширена Експертна комісія в складі щонайменше 5-ти осіб: проректора з наукової роботи (голови комісії), декана факультету, завідувача чи іншого науково-педагогічного працівника спеціалізованої кафедри, провідного фахівця за спеціалізацією дисертації та авторизованого користувача, який здійснює перевірку дисертації в системі Unichesk, яка готує експертний висновок на основі розгляду отриманих матеріалів. За рішенням Ректора до складу Експертної комісії можуть бути залучені фахівці з інших закладів вищої освіти, наукових установ тощо.

5.3.5. У разі встановлення факту Експертною комісією академічного плагіату до аспіранта, науково-педагогічного чи наукового працівника застосовуються санкції, визначені Розділом 6 цього Положення.

5.3.6. Про всі факти встановлення академічного плагіату необхідно повідомляти науково-організаційний відділ та проректора з наукової роботи.

6. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

6.1. До здобувачів у випадку встановлення факту академічної недоброчесності може бути застосовано такі види відповідальності:

– повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зasadі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 12
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

- позбавлення права брати участь у конкурсах, програмах академічної мобільності тощо;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення академічної стипендії (у разі її наявності);
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання;
- відрахування з УКУ.

6.2. Якщо здобувач списував чи використовував інші форми обману, згаданих у цьому Положенні, під час проведення поточного, проміжного, підсумкового чи семестрового контролю, він отримує незадовільну оцінку та, на розгляд викладача, може повторно пройти контроль або виконати індивідуальне завдання. Якщо буде зафіксовано третю спробу списування чи іншої форми обману, здобувач відраховується з Університету за поданням керівника освітньої чи освітньо-наукової програми.

6.3. Для студентів бакалаврських програм 1-2 років навчання у випадку встановлення факту академічного плагіату письмова, лабораторна чи курсова робота відправляється на доопрацювання із подальшим зниженням підсумкової оцінки згідно з системою оцінювання, визначеною силабусом. У разі повторного виявлення ознак академічної недоброчесності здобувач отримує незадовільну оцінку (F) за освітній компонент.

6.4. Студентів бакалаврських програм 3 року навчання у разі повторного виявлення ознак академічної недоброчесності не допускають до захисту курсової роботи із подальшим відрахуванням з-поміж здобувачів Університету. Студент має право поновитися наступного року для написання нової навчальної наукової роботи та подати її на захист³. У разі ще одного повторного виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, — недопуск до захисту, із подальшим відрахуванням з числа студентів Університету без права поновлення.

6.5. Для студентів бакалаврських програм 4 року та студентів магістерських програм за виявлення академічної недоброчесності у кваліфікаційній роботі передбачається недопуск до захисту, без права захисту цієї роботи на додатковій сесії, із подальшим відрахуванням з числа здобувачів Університету. Студент зберігає право поновитися наступного року для написання нової навчальної наукової роботи та подати її на захист⁴. У випадку ж повторного виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента — недопуск до захисту, із подальшим відрахуванням з числа студентів Університету без права поновлення.

6.6. Для аспірантів освітньо-наукових програм незалежно від року навчання у випадку встановлення факту академічного плагіату в наукових публікаціях, тексті дисертаційної роботи, рецензіях, публічних презентаціях тощо, передбачається застосування таких санкцій:

- позбавлення академічної стипендії (у разі її наявності) та/або пільг з оплати за навчання;
- недопуск дисертації до проведення попередньої експертизи;
- відрахування з УКУ.

6.7. До науково-педагогічних та наукових працівників УКУ у випадку встановлення академічного плагіату можуть бути застосовані такі дисциплінарні заходи:

- догана;
- позбавлення права брати участь у внутрішніх конкурсах на отримання грантів для наукової діяльності, стипендій, премій, винагород тощо;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених УКУ;

³ Рішення про збереження теми курсової роботи приймається на засіданні кафедри.

⁴ Рішення про збереження теми кваліфікаційної роботи приймається на Вченій раді факультету.

	Про запобігання академічному плагіату та іншим видам порушень академічної доброчесності в освітньому процесі, науково-педагогічній та науковій діяльності у Зкладі вищої освіти «Український католицький університет»	Версія №1	
		Сторінок 13	Сторінка 13
Положення	Український католицький університет	Зміна №1	.

– позбавлення або обмеження права брати участь у діяльності Вченої ради факультету та/або Університету;

– дострокове розірвання контракту.

6.8. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

– ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

– особисто надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

– знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності.

7. Фіксація встановлених фактів порушення академічної доброчесності.

Деканати створюють бази з інформацією⁵ про зафіксовані випадки академічного плагіату та інших видів порушення академічної доброчесності, з якими, за потреби, можуть ознайомитися викладачі та науково-організаційний відділ УКУ.

8. Прикінцеві та перехідні положення

8.1. Це положення в повному обсязі набирає чинності з дня затвердження Вченою радою УКУ.

8.2. Внесення змін у Положення затверджується Вченою радою УКУ та наказом Ректора.

Уклали:

Керівник науково-організаційного відділу

М. Пиріг

Погоджено:

Проректор з наукової роботи

О. Яськів

Проректор з академічних питань

Д. Шеренговський

Заступник першого проректора з управління персоналом

У. Кульчицька

Керівник юридичного відділу

І. Малицька

⁵ База створюється у цифровому форматі (Google Spreadsheet, Microsoft Excel Spreadsheet) та повинна містити наступну інформацію: хто порушив академічну доброчесність; на якому предметі та якій освітній активності; дата вчинення порушення; хто виявив порушення; якщо це списування, то у кого/ звідки списали; чи погодився порушник з встановленням факту порушення академічної доброчесності; чи оскаржував; яке було застосоване покарання.